

KESKKONNAAMET

Saaremaa Vallavalitsus
vald@saaremaavald.ee

Teie 01.08.2025 nr 5-2/4302-1

Meie 22.08.2025 nr 6-2/25/15107-2

**Seisukoht Väljaküla lauda II detailplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse
kohta**

Esitasite Keskkonnaametile¹ keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 33 lg 6 ja planeerimisseaduse § 142 lg 6 ning § 81 lg 1 alusel seisukoha andmiseks Saaremaa Vallavalitsuse korralduse eelnõu „Koigi-Väljakülas Väljaküla lauda II detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine“, mis sisaldab muuhulgas keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) eelhinnangut.

Planeeringuala suurusega ca 13,4 ha hõlmab Saaremaa vallas Koigi-Väljaküla külas asuvat Väljaküla laut katastriüksust ja osaliselt Imavere külas asuvat Ülase katastriüksust. Detailplaneeringu eesmärk on Väljaküla laut ja Ülase katastriüksustele² ehitusõiguse määramine olemasoleva laudakompleksi laiendamiseks. Soovitakse rajada täiendav noorloomalaut, poegimislaut ja uus tahesõnnikuhooldla ning lisaks laiendada olemasolevat veiselautu ja silohoidlat. Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) andmetel ei asu tegevustega hõlmatud ala kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ega kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis, projekteeritaval kaitseobjektil ning tegevustega hõlmatud alale ei ole registreeritud kaitsealuste liikide kasvukohti ega elupaiku.

Orissaare Vallavolikogu 26. augusti 2008 otsusega nr 243 on kehtestanud „Väljaküla lauda detailplaneering“. Antud detailplaneeringu kohaselt on Väljaküla laut katastriüksusele lubatud rajada hooned ja rajatised 868 pealise lüpsikarja tarbeks, milles on 449 lüpsilehma ja 419 noorlooma, kokku maksimaalselt 630 loomühikut. Lisaks algatas Orissaare Vallavolikogu 05.06.2007 otsusega nr 148 planeeringule KSH, mis on koostatud arvestusega, et käitises hakatakse pidama 449 lüpsilehma ja 419 noorlooma, kokku 868 pealist lüpsikarja.

Koostatud KSH eelhinnangu kohaselt rajatakse Väljaküla veisefarmi laiendamise raames juurde kaks lauta (millest üks hakkab paiknema täielikult ja teine osaliselt Väljaküla laut katastriüksusel), kus koos olemasoleva lüpsilaudaga hakkab ülesseatud tootmisvõimsus olema 601 lüpsilehmakohta, 286 mullikakohta ja 114 vasikakohta ehk kokku 744 loomühikut. See tähendab, et planeeritav tootmisvõimsus ületab kehtivas detailplaneeringus ette antud ja KSH aruandes analüüsitud keskkonnamõjusid ning vajalik on uue detailplaneeringu koostamine. KeHJS § 33 lg 2 p-s 4 nimetatud detailplaneeringu³ koostamisel tuleb anda eelhinnang. Käesoleva KSH eelhinnangu andmise aluseks on KeHJS § 6 lg 2 p 1 ja KeHJS § 6 lg 4.

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 04.08.2025 nr 6-2/25/15107 all.

² Katastritunnused vastavalt 55001:005:0296 ja 55001:001:0797.

³ Koostatakse detailplaneering, millega kavandatakse KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkonda kuuluvat ja § 6 lg 4 alusel kehtestatud määruises nimetatud tegevust.

KeHJS § 6 lg 4 kohaselt kehtestab käesoleva paragrahvi lg-s 2 nimetatud tegevusvaldkondade täpsustatud loetelu Vabariigi Valitsus 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224). Määruse nr 224 § 9 p 9¹ kohaselt tuleb anda eelhindang veisefarmi rajamise või veiste intensiivkasvatuse käitises, kus peetakse 400–600 piimalehma, 533–800 ammalehma või 800–1200 noorveist, kelleks loetakse üle kaheksa kuu vanuseid lehmullikaid kuni poegimiseni ja üle kaheksa kuu vanuseid pulle. Vastavalt määruse nr 224 § 16 p 2-le tuleb anda eelhindang käesolevas määruses nimetatud tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamise korral, kui tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine vastab määruses sätestatule.

Kuna varasema KSH raames on mõjusid juba hinnatud (topelt hindamist läbi ei viida) ning hetkel laiendatakse veisefarmi 601 lüpsilehmakohani mitte 601 koha võrra (noorloomakohti vähendatakse), vastab tegevuse laiendamine määruses sätestatule.

Keskkonnaamet tutvus esitatud otsuse eelnõu ja selle lisadega ning on seisukohal⁴, et menetletava Väljaküla lauda II detailplaneeringuga ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju KeHJS § 2² mõistes ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik planeeringu menetluse käigus PlanS § 126 lg-s 1 määratud ülesannete täitmisel.

Tutvunud esitatud materjalidega peab Keskkonnaamet vajalikuks juhtida tähelepanu järgnevale:

1. Kaaskirjas on Väljaküla laut katastritunnuseks lisatud 48301:001:0300, mis vastab tegelikkuses lähiaadressile Ninasoo (Tagaranna küla, Saaremaa vald).
2. Koostatud eelhindangus on läbivalt kirjeldatud, et kogutud jäätmed antakse üle jäätmeluba/jäätmekäitlusaluba omavale käitlejale. Kuivõrd jäätmete käitlemine võib lisaks jäätmeloale toimuda ka jäätmekäitleja registreeringu alusel, soovitame kasutada laiemat mõistet, milleks on keskkonnakäitlusaluba.
3. Ettevõtte tuleb esitada Keskkonnaametile keskkonnakompleksloa (kehtiv luba nr: KKL/318330) muutmise taotlus, kuna juba on rajatud uus vedelsõnnikuhoidla, mis ei kajastu loas ja seejuures suurendatakse ka loomade arvu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ester Pindmaa

peaspetsialist juhataja ülesannetes

keskkonnakorralduse büroo

Elviira Vanatare 511 9817 (keskkonnakorraldus)

elviira.vanatare@keskkonnaamet.ee

Eve Kirs 5694 9603 (vesi, KKL põllumajandus)

eve.kirs@keskkonnaamet.ee

Tambet Tamm 5334 5640 (jätmed)

tambet.tamm@keskkonnaamet.ee

⁴ Seisukoht on antud Keskkonnaameti pädevusse jäävas osas.